

Otthonos Vívómúzeum, avagy feltámad a vívóújság

Ennél jobban nem is kezdődhetett volna az újév! Január másodikára megbeszéltünk egy találkozót azzal a Németh Árpáddal, aki sikeres vívói, edzői pályafutása mellett arról nevezetes, hogy hatalmas vívógyűjteménye van.

A relikviák között természetesen szép számmal találhatók régi újságok, Vívó Híradók, mi eredetileg csupán a régi lapok miatt kerestük fel lakásán a mestert, hogy bepillantsunk a nagy elődök munkáiba.

Szóval... Január másodikán délelőtt tíz óra. Megérkeztünk. Németh és felesége kedvesen fogadott minket, rögtön neki is álltunk a turkálásnak. A szavam is elállt, amikor bevitt minket dolgozószobájába, a „Vívómúzeumba”. Tátva maradt a szám, ami úgy is maradt, egészen addig, amíg el nem jöttünk.

Vagy húszféle sisak, még az 1800-as évekből, vagy harmincféle fegyver, régi török – köztük olasz markolatúak –, képek, ereklék, vívót ábrázoló gobelines szőnyegdarab bekeretezve, érmek szépen fiókban és vagy ötemeletnyi, címkézett bor, könyv a világ minden tájáról.

Szinte szégyelltem, hogy ekkora nagyságoké között a mi könyvünk is ott lapult. A polcokat vívószabályzatok, régi, már nem létező vívómagazinok töltötték ki. Remélem, feltámasztjuk ezeket az újságokat, mert szükség van rájuk, hiába az internet meg a gépi világ, a vívásban annyira

együtt van múlt és jelen, a papíralap meg a multimédia, a veterán meg a „törpici”. A vívás annyira összetartó erejű sport, főleg Magyarországon, ahol úgy a múltban, mint napjainkban olyan

hihetetlen eredményeket tudunk hozni a világban, ami valóságos csoda.

Nem beszélve arról, hogy januári számunk éppen a Magyar Vívó Szövetség századik évfordulójára készül el, ennek jegyében indítjuk útjára az En Garde! Vívómagazint, amely terveink szerint februártól kéthavonta jelenik meg azzal a cél-

lal, hogy vívótársaink folyamatos tájékoztatása mellett a gyerekek is megismerjék a vívómúltat. Természetesen benne lesznek lapunkban az eredmények, a versenyek időpontjai, a pletykák, némi humor és az ezmegaz...

Köszönjük Németh Árpádnak a sok segítséget a mostani újság összeállításához és a továbbiakban is, amikor segíteni fog nekünk, ha valamit be szeretnénk mutatni a gyűjteményéből.

Gáborján Rita

„Fegyvert, s vitézt éneklek...”

Pontosan száz évvel ezelőtt néhány kardforgató magyar létrehozott egy olyan szövetséget, ami a történelem legvirharosabb századát túlélve még manapság is dicsőséget hoz nemzetünknek.

Megannyi olimpiai siker, küzdelmes világbajnokság, számtalan arany-, ezüst- és bronzérem szegélyezi a megtett utat. Ezeket természetesen nem adták ingyen. Megható az a szorgalmas munka, erőfeszítés, ahogy elődeink nemzedékről nemzedékre vigyázták, őrizték a magyar vívósport hírnevét.

A célt már az 1914-es alapszabály is ennek szellemében rögzíti: „...feladatát képezi a magyar vívósport előmozdítása és fejlesztése, egyöntetű és általánosan kötelező versenyszabályok alkotása, állandó törekvés arra, hogy az egész világ vívósportjában a magyar vagy a magyar szellemű vívószabályok fogadtassanak el.”

A vívás kicsit az életről is szól, hogyan is mondja Madách? „Az élet küzdelem, s az ember célja e küzdelem maga.”

Ezt a küzdelmet vívóink minden asszóban újraélik, de utána leveszik sisakjukat, majd ellenfelüknek

(és nem ellenségüknek) szemébe nézve kezét fognak. Szinte példát mutatva ezzel a gesztussal az egész világnak.

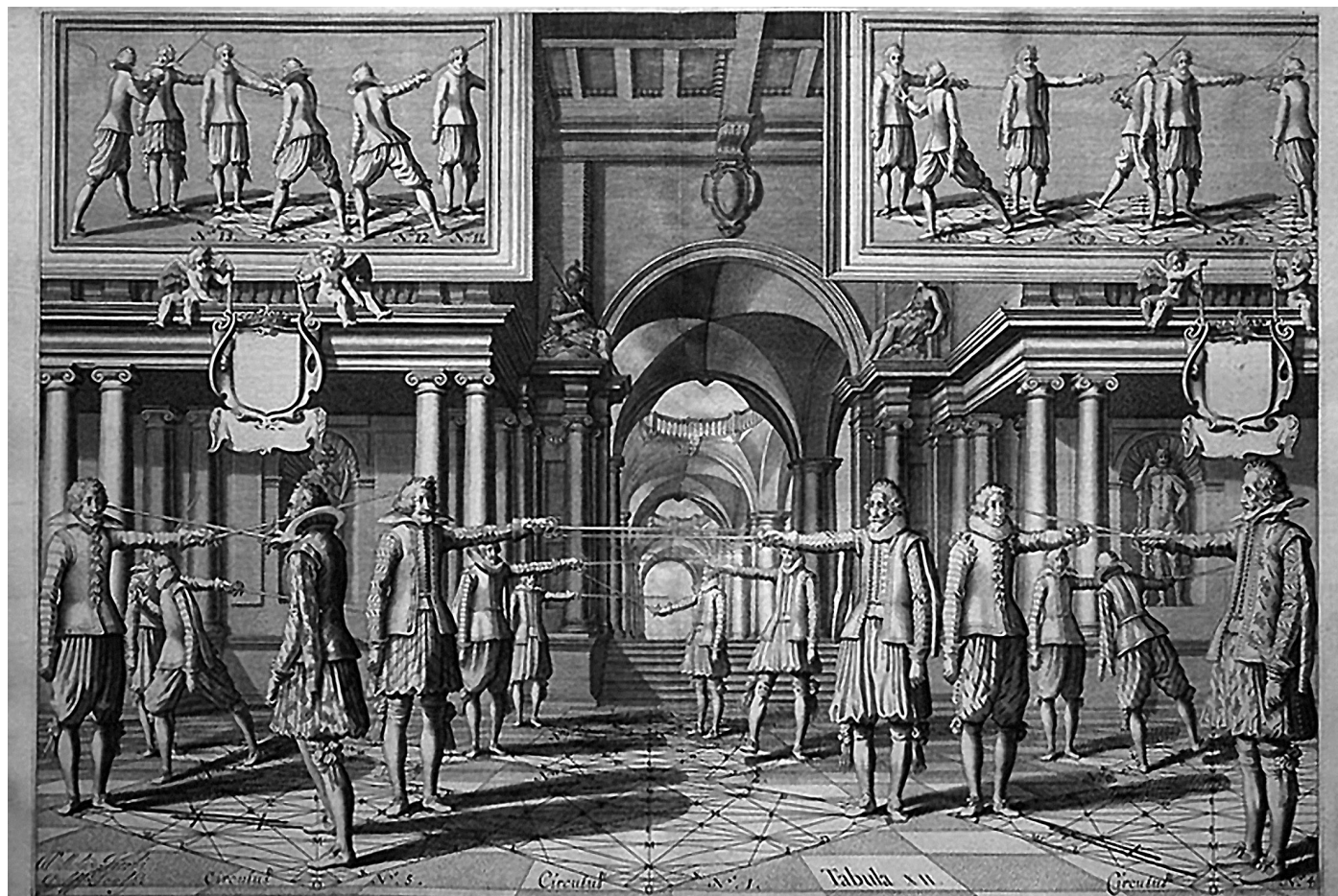
Megtiszteltetés számomra az a szolgálat, amit ennek a szövetségnek az érdekében végezhetek, és ugyanezt a lelkes tüzet, tenni akarást olvasom ki a mai szövetség szinte valamennyi munkatársának szeméből.

Hogy igenis nekivágunk a következő száz évnek! Nem félünk a kihívásoktól, hiszen, hogy folytassam a korábbi gondolatsort: „Karod erős – szíved emelkedett: végetlen a tér, mely munkára hív.”

S ha már idézeteket soroltam, nem hallgathatom el száz éves alapszabályunknak azt a passzusát, amely így szól: „Hathatósan kell munkálkodni új vívóegyesületek létrehozásában, elő kell segíteni és támogatni a vidék vívósportját. Feladatát képezi továbbá a nemzetközi szövetségben való közreműködés, valamint az összes hazai versenyek feltételeinek átvizsgálása és engedélyezése, versenyzők, zsűritagok kiküldetése versenyekre, kongresszusokra és tanulmányutakra, végül a vívóirodalom támogatása...”

Ha irodalomnak kissé túlzás is lenne nevezni, de az egykori sikeres vívómagazin újraindítását, és az újság olvasóit ennek a százéves gondolatnak a fényében köszöntöm. En garde!

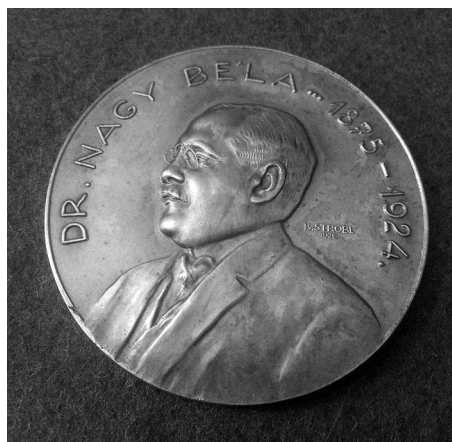
Csampa Zsolt
a Magyar Vívó Szövetség elnöke

Girard Thibault – Academie de l-Espee 1628

Száz év a vívás szolgálatában

A versenyvívás elindultakor, a magyar kardvívás sikereinek kezdetén, a huszadik század elején, hamar, már 1906-ban felmerült egy önálló szövetség létrehozása. A **Magyar Atlétikai Szövetségben** a vívás ügyeit vivő **Nagy Béla** – az első, valóban teljes és tétéles, nemzetközileg is elfogadott szabálygyűjtemény megalkotója – szorgalmazta a különválást, míg a versenyzők egy része, például **Fuchs Jenő** olimpiai bajnok az önálló Vívó Szövetség ellen foglalt állást. A vita évekig folyt az asztaloknál és a sportlapokban, közben az anyagi bizonytalanságtól féltették az önálló szövetséget, végül Nagy Béla 1912-ben a stockholmi olimpia után, az év végén értekezletre hívta meg a vívóegyesületeket az önállósítás ügyében.

Az ülésen a tizenöt budapesti és kilenc vidéki vívószakosztály közül egy sem szavazott az önállósítás ellen, ezzel azonban még nem volt meg a szövetség. A következő évben **Nagy Béla** és **Tóth Péter** részt vett Párizsban a **Nemzetközi Vívó Szövetség** alakuló ülésén, ahol előterjesztette szabálykönyvét, amelyet a frissen alakult szövetség el is fogadott. Ez a szabálykönyv maradt azután hosszú évekig a nemzetközi versenyek hivatalos vívókódexe. Az, hogy ezen az alakuló ülésen a többi tagországot már a nemzeti szövetségek emberei képviselték, megadta **Nagy Bélának** a végső lökést ahhoz, hogy **1914. január 18-án**, száz éve megalakult a **Magyar Vívó Szövetség**. Elnöke **Beöthy Pál**, a képviselőház akkori elnöke lett.

Dávid Zsófia

A Magyar Vívó Szövetség elnökei:

- 1914.** Elnök: Beöthy Pál (képviseelőház elnöke)
Ügyv. Elnök: Dr. Nagy Béla
Főtitkár: Dr. Stéger Béla (kormányfőtanácsos)
- 1927.** Elnök: Rakovszky Iván (belügyminiszter)
Ügyv. Elnök: Krencsei Géza (Szék. Fővárosi építész)
Alelnök: Hofman Géza
- 1932.** Elnök: Albrecht királyi herceg (altábornagy)
Ügyv. Elnök: Nagyszombati Miksa
- 1943.** Ügyv. Elnök: Vincze András (tábornagy)
Alelnök: Dr. Bay Béla, Dörös György, Séder György, Jeney István
- 1944.** Ügyv. Elnök: Vincze András (tábornagy)
Alelnök: Hatz József (őrnagy)
- 1945.** Elnök: Dr. Szilaveszky Lajos
Dr. Gombos Sándor
Dr. Soproni Sporer János
- 1960.** Elnök: Dr. Csanády Görgy
- 1964.** Elnök: Kovács Pál
- 1968.** Elnök: Dr. Eperjes László
- 1972.** Elnök: Dr. Tömpe Mihály
- 1980.** Elnök: Dr. Bakonyi Péter
- 1984.** Elnök: Dr. Kamuti Jenő
- 1994.** Elnök: Kertai György
- 1998.** Elnök: Dr. Gémesi György
- 2006.** Elnök: Dr. Erős János
- 2013.** Elnök: Csampa Zsolt

A magyar kard

Tudós emberek állítása szerint, hazánkban már az *Anjouk*, *Zrínyiek*, és a *Hunyadiak* alatt ismerték a nyugati világban szokásos vívómodorokat. A német egyetemeken tanuló magyar diákok pedig megismerték az ott elterjedt egyetemi fegyveres viaskodásokat, párbajokat. A „sportszerű” vívás azonban nálunk mégsem tudott kifejlődni, és olyan magasra emelkedni, mint az említett országokban, azon egyszerű oknál fogva, hogy nálunk itt vendégeskedtek százötven évig a törökök, és ha a sporttörténet ismer is török-magyar játékos vetélkedőket, erre fel inkább az éles vasak voltak divatban.

A sportvívást gróf **Széchenyi István**, és báró **Wesselényi Miklós** hozták Magyarországra Párizsból 1825-ben, és jó szokásukhoz híven nem csak meséltek róla, hanem tettek is érte. Megalakították a **Pesti Nemzeti Vívóintézetet**, amelyben **Friedrich Ferenc** lett a mester. És Pesten nyitott vívótermet a francia **Chappon Lajos** is, Petőfi, Jókai és mások vívómestere. Wesselényi még odahaza, **Kolozsváron** is elindította a **Kolozsvári Viadal Iskolát**, amelynek az olasz **Gaetano Biasini** állt az élére. De megindult a vívás **Pozsonyban** is, **Martinengo Nándor** vezetésével. Ezek lettek a magyar vívás bölcsői.

Hely hiányában most nagyot ugrunk: egészen az 1896-os Milleniumi Vívóversenyekhez, amelytől kezdve számíthatjuk a modern magyar sportvívás kezdetét.

A milleniumi verseny lebonyolítása annyira igénybe vette a szervezőket, hogy elkerülte a figyelmüket az ebben az évben útjára indult az újkori Nyári Olimpiai Játékok sorozata, így az első kardbajnok a görög Georgiades lett. A mi versenyünkre is jelentős nemzetközi mezőny gyűlt össze, mind az amatőrök, mind a mesterek kategóriájában. A legnagyobb sikert, a korábban már Bécsben letelepedett olasz Barbasetti tanítványai aratták, a modern olasz kardvívás (könnyű kardok, könyökből vezetett mozdulatok). Csak, mint érdekesség: törvívásban indult és negyedik lett Horthy Miklós Póla színeiben.

Barbasetti iskolája sikerének szerencsére az lett az eredménye, hogy több mint egy tucat fiatal olasz vívómester szerződött le Magyarországon, köztük Italo Santelli, aki a magyar kardvívás egyik megteremtőjévé vált, olyan versenyzők által, mint Petschauer Attila és Gerevich Aladár, többek között.

A két vívórendszer egyesítése természetesen nem ment könnyen, mert a Borsodi

László által képviselt „csukló” vívásnak is megvoltak és vannak, a maga előnyei.

A magyar kard először az 1908-as olimpián mutatkozott be nagy sikerrel: **dr. Fuchs Jenő** nyerte meg az egyéni versenyt! Majd négy év múltán megismételte a győzelmét, örökre beírva ezzel a nevét a vívás történetébe.

Már **Londonban** sem volt egyedül: a csapat-aranyat is elhozta a magyar válogatott: *Fuchs Jenő dr., Gerde Oszkár dr., Tóth Péter dr., Werkner Lajos, (Földes Dezső dr.)*

Dr. Nagy Béla csapata már egy olimpiával korábban is győzhetett volna, de a külügyminisztérium ragaszkodott ahhoz, hogy a magyar csapat katonatiszt tagjai a közös, osztrák zászló alatt vonuljanak fel, amit sem Mészáros Erwin, sem Zulavszky Béla nem fogadott el.

Ez volt a nyitánya a hatvan évig tartó hegemoniának.

Az olimpiákon hagyománnyá lett a magyar győzelem. Nemzedékek követték egymást, újabb és újabb nevek jelentek meg a győzelmi listákon, de az aranyérem az maradt a miénk. Pósta Sándor, Ters-tyánszky Ödön, Gombos Sándor, majd talán a legnagyobb: **Petschauer Attila**.

Amszterdamban az egyéni Ters-tyánszky nyerte, bámulatos idegekkel, és szinte művészi pengevezetéssel. A csapat lelke pedig, a fékezhetetlen energiájú Petschauer Attila volt.

Los Angelesben egy nagyon fiatal ember, Gerevich Aladár, egy megfontolt, nagy taktikus-harcos, és egy tökéletesen képzett bajnok, Kabos Endre került a csapatba. Minden idők valószínűen legerősebb kardcsapatába. Jekelfalussy-Piller György ellenállhatatlanul nyerte az egyéni, a csapat pedig „lelépte” ellenfeleit. Gerevich pedig megkezdte egészen 1960-ig (!) tartó diadalmenetét.

Berlin, egyéniben a nagyszerű Kabosé volt, a csapatarany pedig vele együtt egy fiatal csapaté, amelynek az olyan tragédi-

ák ellenére is, mint Kabos tragikus halála a felrobbantott Margit hídon, az volt a rendeltetése, hogy évtizedekig őrizze a „lángot”. Gerevich, Berczelly Tibor, Kabos, Kovács Pál, Rajcsányi László, Rajczy Imre dr.

A második világháború sem tudta megtörni a magyar kardvívást. Londonban Gerevich Aladár végre előlépett egyéni győztessé, a kardcsapat pedig kiegészülve Kárpáti Rudolffal, és Papp Bertalannal, (Berczelly, Kovács, Rajcsányi a törzs), újra legyőzte a kardvilágot. Érdeemes megjegyezni, hogy ebben a csapatban már együtt volt az a nagy hármas: Gerevich, Kovács, Kárpáti, amelynek teljesítménye alighanem felülmúlhatatlan. Gerevich 21, Kovács 19, Kárpáti 13 olimpiai és világbajnoki aranyérmet nyert pályafutása során, amely egészen Rómáig (1960) tartott, amikor Kárpáti nyerte az egyéni, és a Mendelényi Tamással és Horváth Zoltánnal kiegészült együttes vitte el a csapat aranyérmet!

Talán minden másképp alakult volna, ha Melbourne-ből a győztes magyar csapatból a három fiatal, *Magay Dániel, Keresztes Attila és Hámori Jenő* is hazajön, nem pedig az Egyesült Államokat választja új hazájának. A magyar vívás azonban, ebben az időben volt olyan erős, hogy gyorsan kiheverte az ötvenhatos veszteségeit. A fentebb már említett római bajnok mellett Pézsa Tibor, majd a még náluk is fiatalabb Meszén Miklós és Kovács Attila, képes volt tovább vinni a zászlót, ha kis megingásokkal is. A világbajnoki csapat aranyat éppen Budapesten, 1959-ben veszítettük ugyan el, a közben rendkívül megerősödött nemzetközi versenyben. Amelyben előbb a lengyelek, majd a tőlünk sokat tanult szovjetek vették át az olaszoktól a legnehezebb ellenfél szerepét.

De a csapatelőséget éppen Moszkvában (1966) sikerült visszavennünk. Pézsa, Bakonyi dr., Kovács Attila, Horváth Zoltán, sőt, Tokióban (1964) legnagyobb sikerét érte meg a magyar vívás: négy aranyéremmel, amelyből, „sajnos”? csak Pézsáé volt kard-érem. Ennek ellenére tagadhatatlan, hogy hullámvölgybe került a magyar kardvívás, és helyét, a csapatban, mindinkább átvette a párbajtőr...

De volt felívelés!

Egy újabb nemzedék, sőt újabb mester-nemzedék sikereként nyert a kardcsapat Szöulban (1988), Szabó Bence, Gedőváry Imre, Bujdosó Imre, Csongrádi László, majd a két Nébald fiú: György, és Rudolf.

Szabó Bence négy év múlva ismételni tudott, és nyerte az egyéni aranyat.

2012-ben, Londonban pedig ismét újabb nemzedék jelentkezett: Szilágyi

Áron nyerte a kard egyénit. A Sors játéka: Szilágyi nevelő vívómestere Gerevich Aladár idősebbik fia, a már elhunyt Gerevich György volt.

Párbajtőr

Miközben hatvan évig a kardvívásban őriztük a veretlenségünket, a szűrőfegyverekben a nyugat-európaiak vitték a prímet, a franciák, belgák és az olaszok.

Ennek ellenére volt néhány komoly eredményünk: 1934-ben az Európa-bajnokságot (ami gyakorlatilag felért egy világbajnoksággal) Dunay Pál nyerte meg. Az igazi áttörés azonban 1953-ban történt, amikor **Sákovics József** megnyerte az egyéni párbajtőr világbajnokságot! (Ekkor már Dr. Bay Béla tanítványa volt, akit a versenyzők választottak először kapitánnyá, közvetlenül a háború után.) Ez volt a nyitánya a magyar párbajtőrvívók azóta is tartó világsikerének. Dr. Bay Béla, szövetségi kapitány Vass Imrere bízta a párbajtőr fegyvernem felkészítését, irányítását, ő volt az „Atyja” Kulcsárnak, Nemerének, tulajdonképpen egy egész fiatal nemzedéknek, amely felváltani készült az előző, nagyon sikeres gárdát. Amely: Sákovics, Kausz dr., Baltház dr., Rerrich dr., Berzsényi, Gábor Tamás, Ambrus, Váry és másokból állt.

Ez a nagyszerű új hullám éppen a legjobbkor érkezett, akkor, amikor a magyar kardvívás az első sebeit kapta, majd erősen visszaszorult a nemzetközi pástokon. Az első „léket” éppen a budapesti világbajnokságon (1959) kapta a magyar kard hajója: a Kevey János, magyar mester által felkészített lengyel csapat, Pawlowski-val, Zabloczkival, Piatkowski-val és Zubal itthon győzte le csapatunkat.

Erre „válaszul” viszont a Kausz dr. vezette párbajtőr csapatunk nyert, először fennállása óta világbajnokságot!

Fordulópontnak Tokió (1964) tekinthető, amikor a nagy siker sötét foltja a kardcsapat dicstelen szereplése volt, amit ugyan ekkor még mentett Pézsa győzelme. A nagy győzelmet azonban ekkor már a párbajtőr csapatunk hozta: Kausz dr., Gábor Tamás, Bárány Árpád és a két fiatal: Nemere Zoltán és Kulcsár Győző.

Utóbb kiderült, hogy ez történelmi győzelem volt. Ennek a csapatnak a fiatalabb része, kiegészülve Schmitt Pállal, és másokkal, igen hosszú ideig bírta a hajszát: olimpiák és a világbajnokságok egész sorát nyerve meg. Nemere helyét később Fenyvesi dr. vette át és nyert Kulcsár (1968) után egyéni olimpiai bajnokságot Münchenben.

Olimpiai győzelemre már nem, de világbajnokságra még tellett később is. Bár a legutóbbi egyéni győzelem is, (Kulcsár Krisztián, 2007) meglehetősen régen volt már.

A magyar párbajtőr későbbi sikereit, az időközben teret nyert női párbajtőrvívásban, a lányaink érték el. Csapat világbajnokságot nyert első csapatunk: **Szalay Gyöngyi, Várkonyi Marina, Eőry Diana, Szócs Zsuzsa (1989)** – belépője után még további öt világbajnokságot nyertünk, amelyhez a négyszeres világbajnok **Horváth Mariann** hozzá tette még a maga egyéni világbajnokságát! (1991 Budapest).

A nagyszerű sorozatot azután, a magyar vívás egyik legfényesebben fénylő csillaga, Nagy Tímea folytatta három világélsőséggel: Sydney (2000.), Athén (2004), Torino, vb. (2006).

Végül a hab a tortán: a férfi csapatunk győzelme, a budapesti, „jubileumi” világbajnokságon. (2013)

Női tör

Magyarországon egészen az 1880-as évekig az volt a közzelfogás, hogy a nőknek nem illik sportolni, és főleg nem az olyan katonás sportokban, mint a vívás. Csak lassan terjedt el az a megengedő vélemény, hogy a hölgyeknek igenis szabad vívniuk, mert azzal nem vétenek a jó erkölcs és ízlés ellen.

Innen indultunk, és Carl Ede vívómester terméből, aki elsőként Magyarországon, igyekezett intézményesíttetni a női vívást. Az ügyet azonban Carl tanítványának, Fodor Károlynak sikerült sikerre vinnie, a női vívást népszerűsítene és komoly alapokra helyeznie. Tanítványainak nagy része, (ez volt a szerencséje), a Színművészeti Akadémiáról jött, ahol kötelező volt a vívás tanulása.

Később mesterek egész sora kapcsolódott be a nők oktatásába: Lovas Gyula, Rákossy Gyula, Gerentsér László, és Italo Santelli is.

Az első magyar „hölgy” törversenyt, amelyet 1909-ben rendeztek meg Pozsonyban, egy fiatal színésznő, Tary Gizella nyerte meg. Akit, miután a női versenyeket felvették az olimpia műsorába, egyes egyedül, kísérő nélkül kiküldtek 1924-ben Párizsba, az olimpiára is. A 24 versenyző közül, a hatodik helyen végzett.

Az Európa-bajnokságon, 1929-ben dobogóra jutott Dany Margit, az első magyar éremeszerző, de itt volt már a mezőnyben a máig felülmúlhatatlan Elek Ilona is. Az Elek lányok, Ilona és Margit története külön könyvet érdemel, és ezt meg is írta Margit (Maca), a részletek ott találhatók.

Los Angeles, az 1932-es olimpia meghozta az első magyar olimpiai bronzérmet. *Bogáthy-Bogen Erna* nyerte. Nem feledhető az a körülmény, hogy ezen az olimpián lett szerelmes a fiatal Gerevich Aladár Ernába. A szerelemből sűrű tartó házasság lett, s két fiuk született. Paliból világbajnok, Gyuriból remek vívómester lett.

Elek Csibi pedig hosszú évtizedekre a világ egyik legjobb vívónője lett, míg végül az örökös legjobb cím lett az övé.

Berlinben, a Hitler rendezte olimpián aratta első fergeteges sikerét. Hitler pedig hazahozatta mindenféle ígérekkel Hele-ne Mayert a győzelem érdekében. De a világ akkori legnagyobb egyéniségei közül, (Mayer, Lachmann, Ellen Preis, Elek), Elek Ilona győzött drámai körülmények között.

Fantasztikus egyéniségét és tudását dicséri, hogy a közbejött háború után, 1948-ban, Londonban meg tudta ismételni olimpiai bravúráját!

A következő évtizedekben aztán a magyar vívónők szó szerint történelmet írtak. Az Elek lányok mellé felnőtt egy nemzedék, Kovácsné Nyáry Magda, Székelyné, Sákovics Ili, Zsabka Magda, Morvay Zsuzsa, még vívott Vargha Ilus...nincs hely felsorolni akár csak a legkiválóbbakat is.

És akkor jött még egy új hullám!

Tizenkilenc éves korában, 1955-ben Dömölky Lidia (később Sákovicsné) megnyerte Rómában a felnőtt világbajnokságot. Ezért a következő évi ifjúsági világbajnokságra már ki se ment. Ott viszont győzött Rejtő Ildikó, mögötte pedig ott volt Ágoston Judit. Kiegészülve a vegyész-mérnök, hódmezővásárhelyi Juhász Kati-val és Marosi Paulával, ez lett rövidesen minden idők legjobb magyar csapata. Ebben a felállásban nyerték Tokióban az aranyat, de úgy, hogy az egyénit Rejtő nyerte, úgy, hogy ezért az első helyért hármas holtversenyt vívott három magyar: Dö-

mölky, Juhász és Rejtő! Ők voltak a vívó olimpia legnagyobb szenzációi.

Rejtő különben tizenhét évig volt a világ élvonalában, 1971-ben Bécsben a világbajnokságon még mindig az első helyért vívott!

De még mindig nem volt vége.

Ismét feltűnt néhány új tehetség, s közülük Bóbis Ildikó vitte a világbajnoki címig, előbb csapatban (1973), majd egyéniben is. Egy másik „energia bomba”, Schwarzenberger Tordasi Ildikó pedig egyenesen Montrealban (1976) mentette meg a magyar vívócsapat becsületét.

Ettől kezdve, bár mindig jó csapatunk volt, benne az olimpiai ezüstérmes Zsabka Magdával, Stefanek Gertrúddal, és Jánosi Zsuzsával, – az aranyérem valahogy mégsem akart sikerülni.

Egészen Lausanne-ig (1987). Akkor végre összjött minden, és lányaink fényes diadalt arattak!

És bár tehetségben azóta sincs hiány, Mohamed Aida például már időtlen idők óta ott van a nemzetközi mezőny élvonalában...De eddig még soha nem jött ki a lépés igazán a számára...

Férfi törvívás

A tör, talán éppen azért, mert a nyugatiak, franciák, olaszok sokkal jobbak voltak nálunk, amolyan második fegyvernek számított nálunk. Az „igazi” nagy vívóink karddal vívtak és hozták az aranyakat, és közülük nagyon sokan, mintegy második fegyverként vívtak törrel is, kitűnően, de nem elég eredményesen a világszínvonalhoz képest. De például Gerevich Aladár több magyar bajnokságot nyert törrel, mint karddal – ami egyébként mutatja a két fegyvernem közötti különbséget nálunk.

Voltak azonban nálunk is a törnek szerelmesei, akik erre a fegyverre esküdtek, és művelték. Országos bajnokaink névsorában azonban sokáig jeles kardvívókat találunk: Mészáros Ervin, Tóth Péter, Piller György, Hatz József, Hátszegi Ottó, és természetesen Gerevich.

Alapvető fordulatot csak a második világháború után vett nálunk a férfi tör. Ugyanaz a lendület, amely a második világháború után a teljes romhalmazban elindult, elkapta a férfi tör világát is. Pedig óriási volt a veszteség, sokan meghaltak, például Santelli Italo is, sokan csak eltűntek. Gombos Sándor kezdte összetobozni a túlélőket, és megkezdeni velük az edzéseket, a Puskin mozi feletti, akkor ablaktalan vívóteremben.

Ekkor kérte meg a mester nélkül maradt Elek Ilona és Margit dr. Bay Bélát, hogy le-

gyen a vívómesterük. A vége az lett, hogy Bay doktort a válogatottak közfelkiáltással megválasztották „állami edzőnek”, amit kérőbb, a Hivatal is jóváhagyott.

Ettől kezdve Bay elképzelései szerint alakult a magyar vívósport, s célja, azonnal, mind a négy akkori fegyvernem azonos erejű fejlesztése.

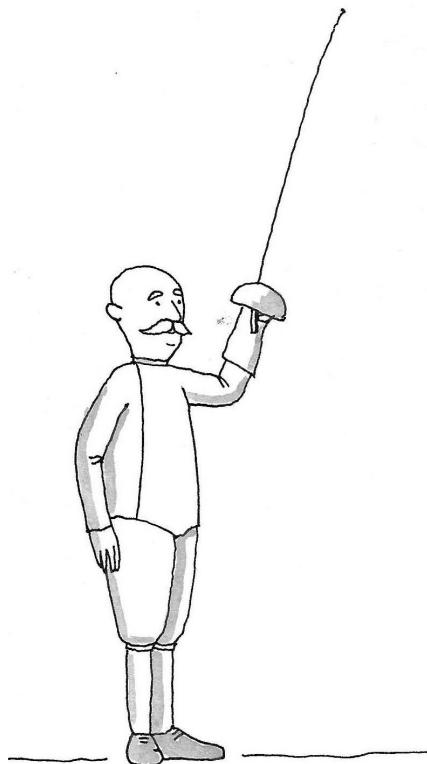
Ennek az elképzelésnek lett az eredménye az az ötvenes évek elején induló hatalmas lendület, amely évtizedekig vitte előre a magyar vívást. Párbajtőrben Sákovics, Női törben Dömölky és Rejtő volt a „mérőföldkő”, férfi törben Tilli Endre lett volna, aki tragikus halált halt az egyiptomi csapattal a világbajnokságra utazván. Így aztán ez a szerep, 1955-ben, Rómában, Gyuricza Józsefre várta, aki világbajnok lett az egész nyugati gárda előtt.

És a gépezet nem állt le. Az 56-ban ifjúsági világbajnokságot nyert Fülöp Mihály, a törvívás valaha volt legnagyobb zsonglóra, 1957-ben, éppen Párizsban a világbajnokságon „porig alázták” az ötszörös világbajnok D’Oriolát!

A magyar csapat pedig elhozta a világbajnoki trófeát is. Gyuricza, Fülöp, Kamuti, Papp, Czvikovszky Ferenc.

Volt később még sok nagyszerű törvívó, hiszen maga Kamuti dr. is majd húsz éven át erősítette a csapatot, de ezt a magasságot, mindmáig, törvívásunk soha nem tudta újból elérni.

A nyolcvanas években például Szekeres Pál képviselte sikerrel a magyar férfi törvívást a nemzetközi mezőnyben, ő lehetett volna a nagy utód, de a sors kerekesebbé kényszerítette. Sikeres pályafutását így a paralimpiákon folytatta.

És hogyan vívunk ma?

Tény, hogy Kínában, az időszámításunk előtt 2000-ben már használtak vasból készített kardot. Ennek ellenére, a sportvívás kialakulása során a szúrófegyverek fejlődtek ki hamarabb. A kardot csak viszonylag későn, az olasz Scuola Magistralében, Radaelli mester tette sportolásra alkalmassá.

A vívás szerepelt már az első újkori Nyári Olimpiai Játékok műsorában is Athénban. Ennek ellenére a saját nemzetközi versenynaptárában az Európa-bajnokságok csak 1921-ben indultak párbajtőrrel, és folytatódottak: 22-ben a kard, 26-ban a férfi tör, majd 29-ben a női tör színre lépésével.

Férfi kard, férfi tör amatőr, és mester-versenyek voltak először. A férfi párbajtőr 1900-ban lett olimpiai szám, a női tör 1924-ben, a női párbajtőr 1984-ben tört be a világon és 1996-ban lett olimpiai szám, és végül a női kard 1998-ban jött létre és 2004-ben lett olimpiai szám.

Kerekesebb székesebb vívás 1991 óta van Magyarországon, az első paralimpia 1948-ban volt.

Először „szárazon”, gépek nélkül vívtak az ellenfelek, oldalbírók mondták be a találatot. Gép előtt először a párbajtörvívók versenyeztek, 1933-ban, a törvívásban 1955-ben jött be a gép, végül kardban csak sokkal később.

Sokáig körvívásos versenyrendszer volt. Aztán később bejött a csoportok plusz vigaszágas tábla. Addigra már bőven villanyfelszerelésben vívtak a versenyzők. Aztán még később bevezették a csoport plusz direkt kieséses táblát, most is ez a rendszer van. Ennek az a hátránya, hogy nem lehet már „javítani”, azonnal ki lehet esni. Ezért nagyon jól kell vívni már az első fordulóban, és minél több találatot kell bevinni ahhoz, hogy a táblán jó helyezést érjünk el. Persze ez nem jelenti azt, hogy a legerősebb feltétlenül a leggyengébbet kapja, hiszen egy jó vívó vívhat rosszul az első kanyarban, mert még alszik vagy bal lábbal kelt fel.

Régebben a vívók 13-14 akár 20 éves korban kezdték el vívni. Aztán sokáig 10 éves kor volt a határ – alatta semmiképpen nem –, felette se nagyon. Mára a felgyorsult világ, az egyesület részéről a megélhetés kényszere és a kedvcsinálás, meg a hátha ott marad a gyerek a legfőbb ok, amiért már egész kis korban is el lehet kezdeni a vívást.

Ami valahol nem jó, mert egy hat éves gyereknek még nincs „esze” a vívóshoz, nekik inkább játékos edzéseket

kell tartani, hogy ne unja meg, de most jön az ördögi kör: miért nem kap fegyvert a kezébe?

A felgyorsult világunk azt eredményezte, hogy minél hamarabb és hamarabb fegyver legyen a gyerek kezében, különben abbahagyja elmegy focizni, vagy nyomkodja a táblagépét. Régebben két év után kaptak fegyvert a kézbe, addig is kemény lábmunkák voltak soron. Ma meg már vannak törpici versenyek is.

(Pedig a történelmünk óvatosságra int: a tinédzser korban kezdett vívóink közül annak idején Dömölky, Gyuricza, Fülöp, Rejtő tizenkilenc-húsz évesen már felnőtt világbajnokságot nyert, miközben ma, a gyerekkorban kezdők közül sokakat még húsz év felett is csak tehetséges fiataloknak tartanak.)

Ami fejlődőképes és nagyon sikeres az utóbbi időben az a **Veterán** vívás. Ezalatt azt értjük, hogy a mezőny általában azokból a vívókból tevődik össze, akik régen versenyszerűen üzték a sportot és kihagytak jó néhány évet. Itt korosztályok szerint megy a versengés. Van 40+, 50+, 60+, 70+, stb. Az első kör – a csoportmérkőzés –, kortól függetlenül mindenki számára együtt van. Utána táblavívás szintén egyben. Aztán felosztják korosztályonként a táblán való vívást. pl : ha a 40+ -os korosztályban összesen hat ember van, akkor a tábla alapján már csak a helyezésekért vívnak, és így tovább.

Egy másik felfutó ág a **Szabadidős** vívás – **Hobbi** vívás : ezt azért nem nevezzük amatőr vívásnak, mert az amatőr megnevezés a vívásban versenyzők egészét érinti, szemben a mesterekkel. Ezek a versenyek indulhatnak régi vívók is. A **szabadidős vívó** pedig az utcáról betérő mindegy, hogy hány éves és vívni akaró ember, aki szeretne mozogni és nem konditeremben, és nem mindennap.

Régen ilyen nem volt, ez a műfaj körülbelül 13 éve tört be a piacra, és most kezd fejlődni igazán. A közeljövő terve olyan szabadidős versenyek létrehozása, ahol nem indulhat se amatőr, se régen leigazolt vívó, hogy legyen sikerélményük a hobbistáknak.

A vívásnak ma már hat fegyverneme van, tehát mind a három fegyver szakágából van női és férfi. A versenyszerű vívás: különböző kategóriákban fegyvernemenként vannak a versenyek. Törpici, bambik, gyermekek, újoncok, serdülők, kadettek, juniorok, felnőttek.

En garde, prêt, allez!

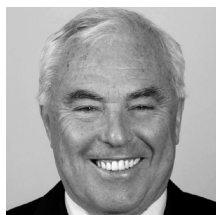
Gáborján Rita

„Milyennek képzeled a vívás elkövetkező évszázadát?”

Kulcsár Győző

Ha a mostani lehetőségekkel, kormány-ígéretekkel jól bánunk – és ez a mostani vezetőség felelőssége –, akkor bizakodva nézhetek a jövőbe.

Dr. Kamuti Jenő

Kívánom, legalább olyan sikeres legyen a magyar vívás, mint amilyen eddig volt. Legyen népszerű sport! Vívjanak többen!

Szilágyi Áron

Azt én már nem fogom látni, de kívánom, hogy az elkövetkezendő olimpiai, világ és Európa-bajnokságokon ugyanannyi érmet szerezzünk, mint amennyit az elmúlt 100 év hozott.

Sákoviczné Dömölky Lidia

Természetesen nagyon eredményes további éveket szeretnék a magyar vívásnak, amihez sok sikert kívánok! Ennek biztosítékát a következőkben látom: magas szintű edzőképzés, az utánpótlás szakszerű nevelése mellett az eredményes fiatalok beépítése a felnőtt válogatottba – jó tempóban (sem túl korán-sem túl későn)! A csapatok megfelelő menedzselése, hatékony nemzetközi vívódiplomácia kiépítése.

Pézsa Tibor

Elégedett lennék, ha ugyanannyi eredményünk lenne, mint az elmúlt évszázadban. Persze én kardvívó vagyok, én csak a kardról beszélek.

Nagy Tímea

Azt szeretném, ha nagyon-nagyon sok gyerek vívna, a mostani bázis két- háromszorososa. Bár magam párbajtőröző voltam, szeretném, ha a tör szakág is újra felfejlődne, és a régi törözőkhez hűen eredményekben ismét odaérnének. Jó lenne – ebben már jó úton haladunk –, ha egységesen mindenki arra törekedne, hogy akár az ő, akár a más tanítványa sikeres legyen.

Szabó Bence

Ugyanolyannak, mint az előző száz évet... Tegyük hozzá, hogy legalább!

Mohamed Aida

A vívás újabb száz évében szeretném, ha a múlt század első kétharmadának sikereit meg tudnánk ismételni, tovább tudnánk vinni.

Rejtő Ildikó

Sajnos a vívás az utóbbi években sokat veszített szépségéből. Már nem látunk olyan pazar akciókat. Közbeszúrások, lerohanások jellemzik a vívást. Attól félek, hogy ez egyre jobban érvényesül. Nem a technikára koncentrálnak, hanem a mindenáron való győzelem elérése a fontos.

Horváth Mariann

Azt szeretném látni, hogy olyan tömegsport legyen a vívás, mint például a tenisz, amit nem kell magyarázni senkinek, mert mindenki érti, és sorban áll, mert csinálni szeretné, ezzel jönnének az eredmények is. Legyen jó vívómesterképzés, ez is szükséges a jó eredményekhez.

Jékely Boldizsár 14 éves

Legyen mindenhol (versenyeken, edzésen) vezetékek nélküli villanyvívás!

Papp Mátyás 13 éves

Szeretném, ha a gyerekversenyeken lenne hobbi szintű versenyzés is, hogy nagyobb legyen a sikerélményem, mert én heti 1-2-szer járok csak edzésre, hogy mozgjak.

Kasoly Csenge 10 éves

Minden úgy jó, ahogy van!

Száz éve történt

Az 1914-es esztendő első és utolsó napja is csütörtökre esett, ami összességében nem lenne annyira jelentős esemény, hogy érdemes legyen megjegyezni ezt a dátumot. Más is történt abban az évben.

Például 1914-ben gyilkolta meg Gavrilo Princip szerb diák Ferenc Ferdinánd osztrák-magyar trónörökösét, minek következtében kitört az I. Világháború.

Ebben az évben nem is adták ki a béke Nobel díjat. (És még vagy három évig.)

Aki ismerkedni próbál a korszakkal, döbbenet tapasztalja, hogy mai technikai civilizációnk jelentős része már valamilyen formában működött. Gondoljunk csak az Andrassy úti földalattira, ami ekkoriban már 18 éve üzemelt. Több mint öt

éve elektromos közvilágítás is volt a pesti utcákon.

Lehetett telefonálni, sőt, a telefonhírmondó (a magyar Puskás Ferenc találmanya) már majd két évtizede működött. Persze aki igazi rádión szeretett volna híreket hallgatni, annak picit még várnia kellett, hiszen a legelső rádióműsort éppen ebben az évben, tehát 1914-ben sugározták a belgiumi Lackenben,

1914-ben, az első világháború kitörésekor hazánkban 2877 személyautót, 316 teherautót, 126 motorkerékpárt, tehát összesen 3319 gépjárművet tartottak nyilván. Összehasonlításként megemlíteném, hogy a cári Oroszország autóállománya ekkoriban 10 000 személyautót számlált.

A fővárosban már villamosok is jártak, 1000-nél több járművel. Az akkori jellegzetes nyitott peronos járművek még a 60-as években is közlekedtek. Természetesen utazhattunk omnibuszokon is (ló meghajtású buszokon), de 1914-ben már igazi autóbusz próbajáratokat engedélyeztek.

És ha már technika: a világ filmművészetének jelentős éve 1914, ekkor alkotta ugyanis első filmjeit Charlie Chaplin, a nagy nevetető.

Ebben az évben hunyt el több nagyságunk mellett Feszty Árpád festőművész és Lechner Ödön, a századforduló meghatározó építésze.

Zulavszky Béla olimpiai ezüstérmes vívónk ebben az évben esett el a szarajevói ütközetben. (Órula tudnunk illik, hogy a 1908-as londoni olimpián holtversenyben első helyre került, de az aranyéremért megküzdve négyszeres olimpiai bajnunkkal, Fuchs Jenővel szemben végül is egy ponttal alulmaradt.

Ady Endrének megjelent a „Ki látott engem” című verseskötete.

Ebben az esztendőben adták át az Astoria szállót, no meg a Panama csatornát, melynek nevéből (panamázás) azóta valószínűségi iparág fejlődött ki.

Miniszterelnökünk Tisza István volt. A politikusok már akkor sem kímélték egymást, Jászi Oszkár és Szende Pál vezetésével ekkor alakult meg a később sok vihart megérő Országos Radikális Párt.

Zavaros idők voltak, de akadtak bizakodó emberek, ilyenek alapították meg a Budapest Lovas Sportegyletet, melynek elnöke gróf Andrassy Géza lett.

A labdarúgó NBI-et éppen az MTK nyerte. Ekkor született Baróti Lajos labdarúgó, későbbi kiváló edző, szövetségi kapitány. Ugyancsak ebben az évben látta meg a napvilágot a híres író Bohumil Hrabal, a nagy francia komikus Louis de Funès, valamint az ünnepeelt magyar színésznő, Tolnay Klári.

Természetesen nem a felsorolt események miatt emlékezünk meg az 1914-es esztendőről, hanem azért, mert ekkor alakult meg a Magyar Vívó Szövetség, abban az évben fektették le a vívósport ma is élő szabályait.

A Magyar Vívó Szövetség első elnöke Beöthy Pál volt (főállásban a képviselőház elnöke), ügyvezető elnöke pedig az a dr. Nagy Béla, aki akkorra már nemzetközi hírnévnek örvendett. 1901-ben adta ki ugyanis híres „zöld könyvét”, mely a világ első tételes vívó-szabálykönyve. Néhány évvel később a IV. Vívóolimpiát megrendező Amateur Fencing Association a dr. Nagy Béla által kidolgozott szabályokat elfogva, azt az egész vívóvilág számára érvényesítette.

A szövetség titkára a Nemzeti Vívó Club alapítója és titkára, dr. Stéger György, későbbi kormányfőtanácsos lett.

A teljesség igénye nélkül, de zárszóul még hozzá kell tennem e korszak felületes ismertetőjéhez, hogy Jehova tanúi például eredetileg 1914-re jövedelmüket a világvégét. Nem sokon múltott.

Selmeczi Tibor

Vívószakosztályok – 2014

ANGELS VÍVÓ SPORTEGYESÜLET
www.gyorivivas.hu

SZ-L BAU BALATON VÍVÓ KLUB
www.balatonvivas.hu

BÉKÉSCSABAI VÍVÓ EGYESÜLET
www.bvse.netii.net

BUDAPEST HONVÉD SE

BUDAPEST SPORT EGYESÜLET

BUDAPESTI VASUTAS SC-Zugló
bvsc@invitel.hu

BUDAVÁRI VÍVÓ EGYLET

CSEPEL VÍVÓ EGYESÜLET

DEBRECENI EAC Vívó Szakosztálya

DHSE-PMO
www.debrecenivivas.fw.hu

DEBRECENI KARDVÍVÓ EGYESÜLET
www.debrecenikardvivas.hu

DIÁK VÍVÓEGYLET, Szigetszentmiklós

DIÓSGYŐRI VÍVÓ EGYESÜLET
www.diosgyorivivas.hu

DÓZSAVÁROSI DIÁKSPORT
EGYESÜLET, Veszprém

EGER VÁROSI VÍVÓ KLUB

ÉPÍTŐK SPORT CLUB, www.epitoksc.eu

ÉRDI VÍVÓ SPORT KLUB
www.evsc.hu

GALBA ÁRPÁD VÍVÓEGYLET ÉS
SZABADIDŐKLUB, Salgótarján

GÖDÖLLŐI EAC

GYULAI SPORTEGYESÜLET

HIPERAKTÍV SPORTEGYESÜLET

HOBBI VÍVÓ EGYESÜLET
www.vivoterem.hu

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI CSOMOR-
KÁNY SE, www.vasarhelyivivok.hu

KARÁCSONYI LAJOS BÉKÉSCSABAI
VÍVÓ EGYESÜLET

KÁRPÁTI RUDOLF VÍVÓ KLUB
www.karpativivoklub.hu

KECSKEMÉTI REPÜLŐ ÉS VÍVÓ SE
www.ktevivo.fw.hu

KERTVÁROSI VÍVÓ SE
www.kertvarosivivas.hu

KITÖRÉS VK SPORTEGYESÜLET
www.kitoresvivoklub.atw.hu

KÖRMENDI VÍVÓ SC

KSI SE, Budapest

MTK, www.mtkinfo.hu

NAGYKANIZSAI TE 1866 VÍVÓ-
SZAKOSZTÁLY

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM SE, www.vivoklub.hu

NYÍREGYHÁZI VASUTAS SC Vívó-
szakosztály, www.nyiregyhazivivas.hu

OBUDAI FLESS SPORTEGYESÜLET

OMS – TATA VÍVÓ SPORT EGYESÜLET

ORVOSEGYETEM SPORT CLUB

PÁSZTÓI SZABADIDŐ SE

PENGE VÍVÓAKADÉMIA, Salgótarján

PTE-PEAC, www.pecsivivas.hu

SZEGEDI GUMIGYÁR SE

POMÁZI FLESS SPORTEGYESÜLET

S.A.G.A. EURÓPAI HARCműVÉSZE-
TEK ISKOLÁJA SE, www.middleages.hu

SÁRVÁRI VÍVÓKÉPZŐ SE

SOPRONI LÍCEUMI VÍVÓEGYLET

SZABADIDŐ ÉS VÍVÓ EGYESÜLET
GYŐR

SZÁZHALOMBATTAI TESTEDZŐ CLUB

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
VÍVÓ KLUB, www.szegedivivas.hu

SZÉKESFEHÉRVÁRI VÍVÓ ÉS
SZABADIDŐ SE

SZEKSZÁRDI KÓRHÁZ SPORTKÖR

SZENTESI VSC

SZENT LÁSZLÓ VÍVÓEGYESÜLET
www.vivoegyusulet.hu

SZIGETSZENTMIKLÓSI TÖR EGYLET
www.toregylet.atw.hu

SZOLNOKI MÁV SE

SZOLNOKI SPORTISKOLA

SZOMBATHELYI VÍVÓAKADÉMIA
SPORTEGYESÜLET
www.szhelyivivas.hu

SZŐLŐSKERT NAGYRÉDE SPORT
CLUB VÍVÓ SZAKOSZTÁLY
www.vivasnagyrede.hu

SZURKA-PISZKA VÍVÓ SE

TATABÁNYAI SPORT CLUB

TÖRÖKBÁLINTI TC GEREVICH
ALADÁR VÍVÓSZAKOSZTÁLY

TUS SPORT ÉS BUSINESS
NONPROFIT KFT

TELKI SPORT EGYESÜLET

TERÉZVÁROSI DIÁKSPORT és VÍVÓ
EGYESÜLET

TÖREKVÉS SE
www.torekvesvivas.hu

UNIVER-SPORT KFT.

UTE, www.utevivas.hu

VASAS SC

VESZPRÉMI EGYETEMI SC

VERESEGYHÁZ VÁROSI SPORTKÖR

VILLA COMPLOV SPORT CLUB
KÖZHASZNÚ SPORTEGYESÜLET

WESTBAY SPORT CLUB

ZALAEGRSZEGI VÍVÓEGYLET

ZSOLDOS PÉTER OROSHÁZI VÍVÓ
EGYESÜLET
www.zspove.hu

A jövő elkezdődött

Impresszum:
 Kiadja: Hobbi Vívó Egyesület
 a Magyar Vívó Szövetség égisze alatt
 Főszerkesztő: Dávid Zsófia
 Szerkesztő: Gáborján Rita
 Szakmai tanácsadó: Dávid Sándor
 Munkatársak: Szórády István Ödön, Baksa Gáspár
 és Varga Vera Villő
 Felelős kiadó: Selmeczi Tibor
 E-mail: engarde@vivoterem.hu
www.vivoterem.hu

SIKEREK PBT FELSZERELÉSBEN!

Zágrábi verseny

Junior és kadet EB

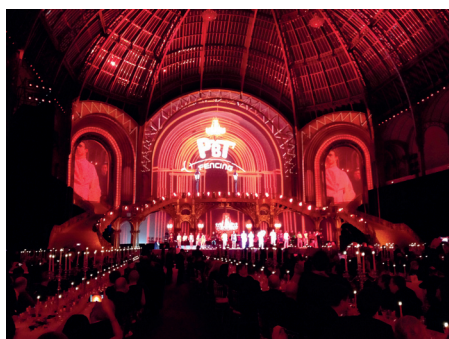
Felnőtt VB

Poreci verseny

Felnőtt Vívó Világ bajnokság, – Junior & Kadet Európa Bajnokság, Budapest
Felnőtt Európa Bajnokság, Zágráb
Junior & Kadet Világ bajnokság, Porec

Párizsi díjnyertes magyar vívóruhák 2013

A Nemzetközi Vívó Szövetség (FIE) hivatalos partnere

PBT vívószaküzlet
1139 Budapest, Teve u. 9/d
Nyitva tartás: Hétfő - Péntek 10.00-18.00
Szombat 10.00-13.00
Tel./Fax: (06-1) 3290-683
E-mail: pbtbol@vivas.hu
www.vivas.hu

PBT FENCING

Szilágyi Áron
olimpiai bajnok